

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 291/06-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. októbra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť V. G., B.; P. F., B.; M. B.; A. B., L., a M. M., B., zastúpených advokátom JUDr. T. G., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 121/93 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. G., P. F., M. B., A. B. a M. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2006 doručená sťažnosť V. G., P. F., M. B., A. B. a M. M. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 121/93.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že 4. novembra 1991 podali ako žalobcovia Okresnému súdu Nové Zámky žalobu na plnenie nárokov vyplývajúcich z členského pomeru proti Jednotnému roľníckemu družstvu, Š. (ďalej len „žalovaný“). Od 9. septembra 1994 žalovaný zmenil obchodné meno na Výrobno-obchodné družstvo v Š.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. Ndc 111/92 z 20. júna 1992 prikázal prerokovanie veci Obvodnému súdu Bratislava III (v súčasnosti okresný súd).

Dňa 21. februára 1994 okresný súd vyzval sťažovateľov na doplnenie žaloby, ktorí tak urobili 15. apríla 1994. Po jej doplnení okresný súd 5. júna 1995 sťažovateľom oznámil, že sa v ich veci nebude konať až do personálneho obsadenia oddelenia, v ktorom sa vec vybavuje; 21. decembra 1999 ich vyzval na uvedenie identifikácia žalovaného; 13. júna 2000 odpovedal na ich sťažnosť, v ktorej im oznámil, že na žalovaného bol vyhlásený konkurz; a 3. apríla 2002 ich vyzval na oznámenie, či nedošlo k vysporiadaniu nárokov v rámci konkurzného konania.

Podľa sťažovateľov z uvedených skutočností vyplýva, že okresný súd bol a je v konaní nečinný, vo veci nekonal, čím porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovatelia tiež uviedli, že 11. apríla 1996 a 14. apríla 2000 podali predsedovi okresnému súdu sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 17 zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich, v znení neskorších predpisov, čím splnili podmienku ustanovenú v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) zo 16. októbra 1995 sp. zn. 1 K 222/94 bol na majetok žalovaného vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. M. F., N.

Sťažovatelia svoje pohľadávky v konkurznom konaní voči žalovanému neprihlásili, pretože podľa nich neboli o jeho začatí nijakým spôsobom informovaní. Tvrdia, že do podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konkurzné konanie proti žalovanému ukončené, žalovaný ako subjekt stále existuje, nezanikol a nebol vymazaný z obchodného registra.

Na základe uvedených podstatných skutočností sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd v danej veci takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava III. v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 121/93 porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava III. v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 121/93 prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľom 1. až 5. priznáva primerané finančné zadosťučinenie každému vo výške 200.000,- Sk (slovom dvestotísíc slovenských korún), spolu teda celkovo vo výške 1.000.000,- Sk (slovom jedenmilion slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III. povinný vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (...).“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom konania je tvrdenie sťažovateľov, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 121/93 dochádza k porušovaniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté súdne konanie bolo uznesením krajského súdu zo 16. októbra 1995 prerušené podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“). Z dôvodu prerušenia napadnutého konania pred okresným súdom, ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v zákone o konkurze a vyrovnaní, nemôžu sa v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to bolo uvedené vyššie. Sťažovatelia netvrdili a ani neuviedli žiadnu skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že v danej veci neexistoval zákonný dôvod na prerušenie konania, resp. že prekážka prerušenia konania už odpadla. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ sa namietané zbytočné prietahy týkajú obdobia pred uvedeným prerušením konania (v dôsledku vyhláseného konkurzu), ústavný súd tieto námietky na základe predmetnej sťažnosti preskúmať nemohol, pretože sťažovatelia svoju sťažnosť nepodali v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa tohto ustanovenia sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť.

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia sa o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu okresného súdu v čase pred prerušením napadnutého konania dozvedeli 13. júna 2000 z odpovede okresného súdu na ich sťažnosť na prietahy v konaní, v ktorej im bolo oznámené, že na predmetné konanie je vyhlásený konkurz a toto je podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní prerušené. Sťažnosť sťažovateľov bola podaná ústavnému súdu až 20. apríla 2006, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako oneskorene podanú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. októbra 2006